

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 641. Ioannis Pap. IV. Annus 2. Constantinvs Imp.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

Quod ad res Francorum pertinet, hoc eodem anno, quo numeratus nonis Dagobertus Regis, legationem ab eo mittit ad Sclavorum Regem pro repetendis mercibus ablatas mercatoribus Francis, veteres posunt a De qua legatione illud memoria dignum narrant, quod cum idem Rex legatio duxisset, expecte se amicitiam Regis Francorum, ille responderit: *Non est possibile, ut serui Christi cum candido federa iungant. Ad quem ille: Quandoquidem vos serui profitemini esse Dei, & nos sumus canes: ideo que vos magister canum gerit voluntatem, et noscitis famulantes, nos speramus condatur morsum ipsa vestra. Statimque ab eius conspectu eiecitur tulle legatum Richarium (quem alio Scharium nominant) tradunt. Claudit namque hoc tempore in Gallia egregia sanctitate praeditus Rex Richarius notione, qui patetis a mortis ipsam Dagobertum Regem ad metorem fugam conuenit, cuius ad praedare gestas scriptis postea Albinus Flaccus ad Carolum Imperatorem.*

Eodem anno Eadwaldum Anglorum Regem, de quo superius mentio facta est, relicto regni haec de filio Eadwoldo, esse defunctum, Beda testatur, relique Ecclesiasticos fulgorebus progibitibus auctas tradit, his verbis: *anno Domini incarnationis sexcentesimo, quadragesimo, Eadwaldus, Rex Cantuarum transiens hanc vitam, Eadwoldo suo rege gubernacula reliquit: quae ille suscepit, regnum amantissimum, & aliquot mensibus novissime tenuit. Hic primus Regem Anglorum in tota regno suo idola reliquit ac depulsi, simul & statuas quas agnata daturum obsecrari, permixta auctoritate praecipit: quae, ut facile a quocumque populo conuenit, ut transgressores disciplinae & contemptores punitionis proponit. Cuius filia Eadwoldae, ut condigna parenti solibus, magnanimitate virgo virtutum, integritate semper seruauit Deo in monasterio, quod in regione Britanniae constructum est ab Abbate Holmstina, vocabulo hactenus, in loco qui dicitur Brige. Nam eo tempore multum multi in regione Britanniae monasteria constructa, multi de Britannis, monasteria condita gratia, & amantissimi, vel Gallicorum monasteria solent, & filia sua eidem commendat, ac serua celestis opulencia multum. Et postquam eum rececit in eas virgines egregie sanctitate praeditas, quas breuitatis causa peruenimus licet & alias plures aequae sanctitate insignitas, quas totas Abbates numerat, earumque admittenda adhaerent in rebus gestis sanctissime ipsarum omnium membra Margundolose, quam haud inconsulte aliqui (ut superius diximus) eandem esse putauerunt cum Fata, cuius meminit Beda. Cum ergo docuerimus certos, quos consulas, auctores, nihil est, quod queraris spiritibus sanctis de his esse praesertim, si breuitatis causa etiam res gestas omiserimus, recense, cum satis esse putauerimus, indicasse cellas penitentiae, ubi mella ista condidit.*

pagata eadem ad posteros suos infelicitate. Etenim qui cum ipso regnarat, & ipsi successit Constantinus, in gravi morbo detentus, vix quatuor in Imperio (ut tradit Theophanes) menses absoluit, coronatus eadem, quam secum ad sepulchrum patet coronam gestauit, persoluto pretio templo septuaginta librarum. Ceditum vero fuit, veneno à Martina Augusta noueris propinato, ipsiusque vita subactum, cuius opera filius eius Heraclionas, adiuuante Pyrho Constantinopolitano Episcopo, Imperii habenas regendas suscepit, quod dumtaxat tenuit menses sex; sed rebellante Senatu, ipse ab Imperio depositus, mutilationeque nasi mulctatus, atque eius mater Martina perfida femina lingua abscissione punita, in perpetuum exilium sunt eieci, collato Imperio filio Constantino, quem alii Constantem: Constantium alii, alii nominant Constantinum: nos vero secuti Theophanem Constantem appellabimus. Quomodo vero in crimen vocatus Pyrho Patriarcha de conspersione habita cum Martina, solum vertit, dicemus anno sequenti.

Hoc eodem anno Iohannes Papa, ubi sedisset annorum vnum, menses nouem, & dies sex, ex hac vita migravit die decima die mensis Octobris. Haec ex Anastasio, qui & ista subdit: *Hic temporibus suis misit per amicum Dalmatium seu Istriam multas pecunias per fidelissimum & sanctissimum Martinum, propter redemptionem captiuorum, & qui deperdati erant Gentiles. Etenim Sclavi, siue Sclauini in illas regiones grassantes, magnam multitudinem captiuorum abduxerant, quos Iohannes Papa redemit; qui eo libertos fuit in erogando Ecclesie thesaurum, quod haud pridem videtur cum in dalmatium Romane Ecclesie fuisse ab Hieronimo congregatum. Sciebatur enim in hunc Imperatores eorumque ministros in bona Ecclesiarum, & sacrelegas inualuerunt ob eam causam saepe fecisse. Verigunt malum angustetere, consuleretque Romana Ecclesie indemnitati, illud satis vtile existimant esse remedium, si per S. Laurentium faceret, thesaurum Ecclesie in pauperes continuo erogaret, nullum tatiorem sciens esse locum ad thesauros recondendos, quam pauperum sinum.*

Qui igitur in Dalmatiam pro redimendis captiuis missus, è Dalmatia longè superiorum thesaurum est consequutus, nempe co-pora SS. martyrum, quae Romam transferenda curauit. Id vero, non ut velis pignorbis spoliaret provinciam illam, quam vnicè diligebat, verè potè solum patrium (nam Dalmata & ipse erat) sed quo venerandis sanctorum reliquiis bene consultum esset, fecit. Quod enim crebris barbarorum irraationibus eadem provincia esset exposita, qui nullam rationem haberent sacrarum relictum, ipsantes eas cunctis bonis, & quae alportari non possent, tradentes incendio: rem Deo gratam, sanctisque ipsis iucundam fore existimauit, si ipsa sanctorum corpora inde sublati, Romam ad Lateranensem basilicam collocanda transferret, cum in ipsorum honorem peculiare oratorium construxisset iuxta basilicam Constantini, quod hactenus integrum perseverauerat. Sed videmus, quid de his Anastasius habeat: *Eodem, inquit, tempore Iohannes Pontifex factus & Ecclesiam beatissimorum martyrum, Penantis, Anastasio, Mauro, & aliis pluribus martyribus, quorum reliquias de Dalmatia & Istria adduxit, & acceptas, & recondidit eas in Ecclesia supra scripta iuxta fontem Lateranensem, iuxta oratorium beati Iohannis Evangelistae, quam ornauit, & diuersa obsequia dona duxit ipse.*

Verum inter alia facti oratorii ornamenta ex pristino vestit illud adiecit, ut quorum sanctorum martyrum corpora transfuisset, eorundem & imagines in alpidè multo opere fieri studio propensionè curaret; verum inchoatum opus cum ipse mortis oblaculo inabolutum reliquerit, qui in locum eius successit Theodorus absoluit. Adhuc extant integre sacre imagines Dei genitricis Mariae & sanctorum martyrum, quorum illic scob altari corpora habentur recondita, multo opere effigatae; atque hi, qui sequuntur versus eodem opere exaratae ibidem in eiusdem alpidis hemicyclo scripti leguntur, his verbis:

CONSTANTINVS IMP.
HERACLIONAS IMP.
CONSTANS IMP.
II. IOANNIS PAPAE ORITVS.
IOANNIS PAPAE ORITVS.
III. TANTVS IO S. MARTYRVM.
DE ORATO RIO ALO ANNE CON STAVTO.

IESU CHRISTI
ANNVS 641.
IOANNIS PAP. IV. CONSTANTINVS IMP.
ANNVS.
ANNO primus sequitur ordine temporis, indictione decima quarta; quo, mense Maio (necitur dies) Heraclius, ubi imperasset annos triginta & vnum, infeliciter vitam claudit confectus ætatis animi corporisque molibus, expulsi, qui pudet referre, sed & præter alias occupat agnitudines magnopere hydropis laborauit. Ceterum reliquit de se quasi in tabula egregie effigiatum exemplar, quantum Deo inhærentes Principes possunt, quantumve ab eo recedentes sint inuadit, ac Reipublice & Ecclesie non iuxtaquarandum plane & fortasse perficiendum locum Imperatoribus, nisi offensa iustitiae, & religione vera despecta, eius extrema fuisse ex filio uniuscuiusque gentis infelicissimis insana, pro-

pagata eadem ad posteros suos infelicitate. Etenim qui cum ipso regnarat, & ipsi successit Constantinus, in gravi morbo detentus, vix quatuor in Imperio (ut tradit Theophanes) menses absoluit, coronatus eadem, quam secum ad sepulchrum patet coronam gestauit, persoluto pretio templo septuaginta librarum. Ceditum vero fuit, veneno à Martina Augusta noueris propinato, ipsiusque vita subactum, cuius opera filius eius Heraclionas, adiuuante Pyrho Constantinopolitano Episcopo, Imperii habenas regendas suscepit, quod dumtaxat tenuit menses sex; sed rebellante Senatu, ipse ab Imperio depositus, mutilationeque nasi mulctatus, atque eius mater Martina perfida femina lingua abscissione punita, in perpetuum exilium sunt eieci, collato Imperio filio Constantino, quem alii Constantem: Constantium alii, alii nominant Constantinum: nos vero secuti Theophanem Constantem appellabimus. Quomodo vero in crimen vocatus Pyrho Patriarcha de conspersione habita cum Martina, solum vertit, dicemus anno sequenti.

Hoc eodem anno Iohannes Papa, ubi sedisset annorum vnum, menses nouem, & dies sex, ex hac vita migravit die decima die mensis Octobris. Haec ex Anastasio, qui & ista subdit: *Hic temporibus suis misit per amicum Dalmatium seu Istriam multas pecunias per fidelissimum & sanctissimum Martinum, propter redemptionem captiuorum, & qui deperdati erant Gentiles. Etenim Sclavi, siue Sclauini in illas regiones grassantes, magnam multitudinem captiuorum abduxerant, quos Iohannes Papa redemit; qui eo libertos fuit in erogando Ecclesie thesaurum, quod haud pridem videtur cum in dalmatium Romane Ecclesie fuisse ab Hieronimo congregatum. Sciebatur enim in hunc Imperatores eorumque ministros in bona Ecclesiarum, & sacrelegas inualuerunt ob eam causam saepe fecisse. Verigunt malum angustetere, consuleretque Romana Ecclesie indemnitati, illud satis vtile existimant esse remedium, si per S. Laurentium faceret, thesaurum Ecclesie in pauperes continuo erogaret, nullum tatiorem sciens esse locum ad thesauros recondendos, quam pauperum sinum.*

Qui igitur in Dalmatiam pro redimendis captiuis missus, è Dalmatia longè superiorum thesaurum est consequutus, nempe co-pora SS. martyrum, quae Romam transferenda curauit. Id vero, non ut velis pignorbis spoliaret provinciam illam, quam vnicè diligebat, verè potè solum patrium (nam Dalmata & ipse erat) sed quo venerandis sanctorum reliquiis bene consultum esset, fecit. Quod enim crebris barbarorum irraationibus eadem provincia esset exposita, qui nullam rationem haberent sacrarum relictum, ipsantes eas cunctis bonis, & quae alportari non possent, tradentes incendio: rem Deo gratam, sanctisque ipsis iucundam fore existimauit, si ipsa sanctorum corpora inde sublati, Romam ad Lateranensem basilicam collocanda transferret, cum in ipsorum honorem peculiare oratorium construxisset iuxta basilicam Constantini, quod hactenus integrum perseverauerat. Sed videmus, quid de his Anastasius habeat: *Eodem, inquit, tempore Iohannes Pontifex factus & Ecclesiam beatissimorum martyrum, Penantis, Anastasio, Mauro, & aliis pluribus martyribus, quorum reliquias de Dalmatia & Istria adduxit, & acceptas, & recondidit eas in Ecclesia supra scripta iuxta fontem Lateranensem, iuxta oratorium beati Iohannis Evangelistae, quam ornauit, & diuersa obsequia dona duxit ipse.*

Verum inter alia facti oratorii ornamenta ex pristino vestit illud adiecit, ut quorum sanctorum martyrum corpora transfuisset, eorundem & imagines in alpidè multo opere fieri studio propensionè curaret; verum inchoatum opus cum ipse mortis oblaculo inabolutum reliquerit, qui in locum eius successit Theodorus absoluit. Adhuc extant integre sacre imagines Dei genitricis Mariae & sanctorum martyrum, quorum illic scob altari corpora habentur recondita, multo opere effigatae; atque hi, qui sequuntur versus eodem opere exaratae ibidem in eiusdem alpidis hemicyclo scripti leguntur, his verbis:

DE ORATO RIO ALO ANNE CON STAVTO.

Martyrium Christi Domini sua vota Ioannes reddidit Anistius, sanctissime Deo. At sacrificia simili fulgente metallo Præuidi instanter hoc copulavit opus. Quis quisque gradibus & Christum prout adorant, Effusaque preces impetrat esse suas. Pergit vero Anistius de eodem Pontifice reliqua sic dicere:

V.

Fecit arcus argenteos duos, qui pensant singuli libras quatuordecim. Similiter & alia vasa argentea multa. Fecit autem ordinationem vnam mensis Decembris, creavit presbyteros decem & octo. Episcopos per diversa loca numero decem & octo. His dimisit omnino clerum integram. Quæ etiam sepultus est quarto Idus Octobris ad beatum Petrum Apostolum, sub die quarto Idus Octobris. Et cessante Episcopatus eius mensis vnam, & dies tredecim, hucusque Anastasius. Sicque eius assertionem, eodem anno, die vigesima quinta mensis Nouembris Theodorus, ex parte Theodoro Episcopo, patria Hærolymianus, subrogatus est Pontifex.

THEODORVS PAP.

I E S V C H R I S T I A N N V S 642.

THEODORI PAP. CONSTANTIS IMP. ANNI.

I. PYRRHVS IMPERATOR FACTVS.

SECVTIVR annus Redemptoris sexcentissimus quadragesimus secundus, Indictione decima quinta: quo Pyrrhus Constantinopolitanus. Ejus copus in suspicionem adductus conspirationis cum Martina Augusta de propiatio veneno Constantino Imperatori, libi utens, sponte rececit, cum sedes illi (vt ait Nicephorus) annos duos, menses nouem, & dies nouem, atque sic spontaneæ factus extorris, fugam salutem consuluit, quam præcelsi sedi. Recedens ergo, perrexit in Africam, quam sciebat ab Imperatore detestile, mansitque ibi annos tres, vsque ad tertiam Idus Indictionem, qua profectus est Romam, vt suo loco patebit. In cuius locum ab heretico Imperatore Constante subrogatus est Paulus atque hæreticus Monothelita.

PAVLVS PATRIARCHA MARITIMVS.

II.

Plane sicut Imperii, ita & erroris hæres Constantis hæreticum, quam sciebat ab ano Heraclio accepisse originem, mirum in modum propagare conatus est; etenim si quæ varent Ecclesie, iisdem præficere curauit Episcopos eiusdem erroris assertores; & quos mirabat Prædix in provinciis, eosdem voluit esse pariter ipsa hæreticos. Ita destituta Catholicis, profstrata iacebat Orientalis Ecclesie: etenim iam longe ante, qui iisdem hæreticis aduerfabantur, Sophronius defunctus erat; ac Maximus Abbas Constantinopolitanus acerrimus defensor Catholicæ veritatis, Constantinopoli recedens, & Romam cogitans, in Africam venerat. Sicigitur nullo obice alicuius ex aduerso latantis canis, lupi libere vbique grassantes, in uersum ouile Dominicum inuadebant: adeo vt nunquam turpior apparuerit facies Orientalis Ecclesie, quam his temporibus, iam existentibus, omnibus Patriarchis hæreticis, ipsisque terrarum dominis non hæreticis tantum, sed propagatoribus impietatis: quibus omnibus malis accedebat sectæ Mahometanæ inualecentis magis ac magis augmentum potentia & augmentum in Christianæ religionis opprobrium. In hæc his erant captiuitates fidelium, stupra lacratum virginum, occisiones sacerdotum, euerio Ecclesiarum, & alia huiusmodi fere innumera, quæ secum dira bella ferunt, illa potissimum, quæ à religionis hostibus inferuntur: vt nunquam tot damna quisquam enumerare sufficiat.

TERTIA CIBI ORIENTALIS ECCLESIA.

III.

Quod vero cuncta hæc mala reddebat magis toleratu difficilia, illud erat, quod nulla viqueque esset consolatio afflictorum, bonis videlicet longe longius factis extoribus, regnantibusque vbique cum hæreticis Imperatoribus impiis sacerdotibus. Adeo erant hæc græua, adeo Intractosa, dixerim desperata penitus & deplorata, vt si quis tempora ista cum præteritis temporibus conferat, quibus sub aliis hæreticis Imperatoribus genuit

Orens, longe hæc detiora fuisse confentiat. Sed tanta hæc pleribus voluminibus prosequenda, eo cecidit funestiora, quo scriptorum inopia remansit in obliuione. Nam aliqua est consolatio afflictorum, cum ex suorum cognitione malorum compassionem tibi conciliare putant. Hinc enim sanctissimus Iob 4. Quis mirabitur, vt tribuatur sermo meus? Quis mirabitur, vt ceciderit in libro stylo ferreo & plumbi lamina, vel celsi sculptor in plumbi hæc vitæ patetissimus, ut plerumque optam suorum malorum memoriam relinquere postent, in chartis, plumbis, ac lapidibus, vt penitus fieret indelebili. Contra vero dolor magis augetur, cum mala grandia, quæ tolerantur, facta cunctis incognita, omnem spem amittit: compassionis: committitur enim malis modicæ afferentibus consolationem. Sed quomodo mala hæretica suum alieum elatione quadam excedentia Occidentalem quoque esse effudunt orbem, ut infernus deturdam eir.

Hoc eodem anno sexcentesimo quadragesimo secundo (vt auctor est Beda) Rex Christianissimus Otwaldus in prælio occisus est, cuius egregia sanctitas, succedentibus miraculis multis, testificatione diuina vltro declarata: de cuius ad Deum transitu Beda h. ita habet: Vulgatum est autem, & in consuetudinem præcipue vsus, quædam inter verba orationum vitam ferunt. Namque cum oras & hostibus circumspicis, iam tempore videtur se esse perimentem, orant ad Dominum pro animabus exercitus sui. Pula dicunt in proverbio: Deum miserere animabus, dicit Oswaldus talen in terram. Offa illius transiit & condita sunt in monasterio, quod diximus. Porro caput & manus cum brachijs à corpore præcipue, vsus Rex, qui occisus est, in stipulam sustulit. Quo post annos duodecim cum exercitu successore suo Othmaro, dicitur, & caput quidem in castris Lindisfarneis Ecclesia, in ipsa veritate manus cum brachijs condidit. Quin non dicitur, si oculis tantum carnis ista inspicat, Otwaldum mirum sine clausisse diem, & à Deo quodammodo vitam detulit fuisse. At angusti animi fuerit id cogitare, cum diuini oraculi testificatione certum sit, veritate accideit, periculis esse in conspectu Domini tantum sanctorum eius, ac vitos quidem illos oculis inspicere morti, verum eosdem esse in pace, atque viuam Christo in caelis regnare, quod ne parat aliquis ferentem imaginationem in Otwaldum, perspicue cunctis resecuta sunt: miracula declarant. Sed antequam de ista aliqua attingamus, præstat audire Bedam de ipsius diuinitate, cultu religionis: ait enim:

Temporalis regni quondam gubernacula tenui, magis proterno regno semper laborare ac deprecari solibat. Dumque precor, quia à tempore matris laudis spero ad finem vsque in æternum perstitit, atque ob credendum morem etiam sui generis agere Dominus semper vobiscumque sedens super genua patrum habere solitus sit. Idemque superius de regni tempore d. Hægnarit Oswaldus Rex Christianissimus. Sed dicitur non minus annos, annuauerat illa etiam anno, quo & ferat inuicta in Britoniam & apostolus domus Regum, quæ in Angliæ præcerat, & paulo post: Occidit, commisso gratia prædixi in eadem gente Pagana, Paganoque Rege Mercurio, à quo & prædixi eius Eduinus percipit fuerat, in loco, qui lingua Anglorum vocatur Maserfeld, anno ætatis sui trigentesimo octavo, de quo mensis Augusti. Cuius quanta fides in Deum, que dicitur fuerit, id post mortem virtutum miranda laus. Nuncque in vbi pro patria dimicant à Pagano interfecit est, ipse hinc, prædixi inferiorum & hominum & precor in ceteris: non hinc. Vnde contingit, vt pulcherrime ipsam, vt in corpore suo in corpore, multi asserentes, & in aquam mittentes, sui sepe hoc, reseruit multum commotus asserent: qui videlicet non alio uocant, et paulatim ablata exinde terra, fossam ad mensuram hinc inueniunt, qui semper dum uiuere, infirmus & perperis esse, lere alicuius fides, & opem ferre non cessat, hæc

Beda, qui plura de eodem recenset miracula, que in consulas.

I E S V